

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
15/00029-152

Vår dato
16.09.2015

Innspill til høring om fremtidens primærhelsetjeneste - nærhet og helhet (Meld. St. 26 (2014-2015)) i Stortingets helse- og omsorgskomite

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Stortingsmeldingen har som formål at fremtidens primærhelse skal være «pasientens helsetjeneste» og organiseres som annerledes. Bedret styring og ledelse, og endret kompetanse, er sentrale virkemidler for å nå mål om «pasientens helsetjeneste». Meldingen vektlegger helhetlige tjenester der tverrfaglighet og brukermedvirkning er sentralt, og dette samsvarer godt med FO sin politikk. FO mener meldingen varsler mye positivt. Vi har noen innspill vi mener vil styrke primærhelsetjenestene enda mer.

FO mener det er en selvfølge at helsetjenestene skal være «pasientens helsetjeneste», og vi mener det er positivt at dette blir påpekt i meldingen. Samtidig vil FO advare mot for stramme strukturelle tilnærminger. Struktur og systematikk kan gå på bekostning av pasientens/brukerens behov og medvirkning, og det må sikres at pasienten/brukeren alltid er delaktig i prosessene som omhandler forløpet.

FO vil advare mot for sterkt fokus på å gruppere pasienter. Mange pasienter vil ha diagnoser og utfordringer som passer inn i ulike kategorier og behandlingsforløp, mens en del pasienter/brukere vil ikke passe inn i ulike kategorier, og i slike tilfeller kan det føre til at pasienter ikke får tilstrekkelig, inividuell behandling og oppfølging. For slike pasienter/brukere må oppfølgingsteamene har bred kompetanse.

Begrepet «primærhelsetjenester»

FO mener bruken av begrepet «primærhelsetjeneste» er misvisende for kommunale helse- og omsorgstjenester fordi sosialfaglige perspektivet i

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

tjenestene forsvinner ved denne benevnelsen. Etter iverksetting av lov om kommunale helse- og omsorgstjenester mener FO det er feil å bruke et slikt begrep som avgrenser tjenestene til «rene» helsetjenester som for eksempel fastlege, fysio- og ergoterapi, sykepleie og lignende.

Store deler av tidligere sosiale tjenester (hjemlet i sosialtjenesteloven kapittel 4-2 a-d) og psykososial-, sosial- rehabilitering og habilitering er nå hjemlet i lov om helse- og omsorgstjenester. Begrepet primærhelsetjenester omfatter både helse-, omsorgs- og sosiale tjenester. Begrepet tilslører at primærhelsetjenester handler om mer enn helsefaglige tjenester og personell, og dette skaper en utfordring som gjør at de sosialfaglige profesjonene må kjempe om plass med de tradisjonelle helseprofesjonene. Departementet må tydeliggjøre at de sosialfaglige profesjonene er inkludert når det er snakk om helsetjenester.

Kompetanse

For FO er det viktig å peke på sosialfaglig og sosialpedagogisk kompetanse når det er snakk om primærhelsetjenester. Regjeringen skal utrede å lovfeste krav til kjernekompetanse for ulike tjenesteområder. FO mener blant annet at det bør lovfestes krav om vernepleiefaglig kompetanse i tjenester til personer med utviklingshemming. Videre bør kjernekompetanse i rus- og psykisk helsetjenester ha krav om sosionom og vernepleier og i helsearbeid med barn og unge må det være krav om barnevernspedagoger og sosionomer.

De sosialfaglige profesjonenes ulike kompetanseområder er avgjørende for en kvalitativt god helse- og omsorgstjeneste. En trenger sosionomenes kompetanse på familie og nettverk, barnevernspedagogenes kompetanse i miljøarbeid, fokus på barneperspektiv og aktivitetsfag. Vernepleierne har en unik kompetanse i koblingen av helse- og sosialfag.

I meldingen diskuteres en satsning på kliniske videreutdanninger, men spesielt kun for sykepleiere. Dersom breddekompetanse er et mål, må dette gjelde for alle profesjonene som arbeider innenfor helsesektoren, dermed også for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere.

Primærhelse- og oppfølgingsteam

FO mener ordningen med primærhelseteam og oppfølgingsteam kan bli et godt grunnlag for å sikre helhetlige, tverrfaglige tjenester for pasienten. FO vil igjen peke på at det må sikres, uansett hvilken modell man går inn på, at ikke kun de tradisjonelle helseprofesjonene blir representert.

Selv om det ikke i alle primærhelseteam vil være nødvendig med sosial faglig kompetanse, så må det sikres at en sosionomtjeneste er tilknyttet teamet, slik at kompetansen er lett tilgjengelig når det er oppstår et behov.

I oppfølgingsteamene må kompetansen som er beskrevet over være representert.

Budsjett

Visjonen som ligger til grunn for meldingen er god, men når det står i meldingen at tiltakene vil bli gjennomført dersom det er budsjettmessig inndekning, og at

dette skal vurderes i fra år til år, så er det fare for at regjeringen kommer med varslede tiltak som ikke vil være gjennomførbare. Mye av det som snakkes om i denne meldingen omhandler pasienter som har lange sykdomsforløp. Dette vil kunne kreve tett samarbeid mellom teamene og pasientene over flere år. Dette vil være en budsjettmessig utfordring på kort sikt. Videre vil det være nødvendig for tjenestene å kunne tenke langsiktig, og dermed er ikke årlige budsjetter godt nok. Det må sikres langsiktighet i tjenestene dersom kvaliteten skal bli god.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Andreas Pedersen Kikvik
Rådgiver